

CELDÖMÖK ÉS HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZEPIRODALMI-HETILAP=

Felirészletesség és kiadóhivatal:
Celdömök, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felirészletesség
NAGY IMRE

Előfizetési Ára:
1 évre 10, 1/2 évre 5, 1/4 évre 2.50 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

FELELŐSSÉG

Írta: Vitéz Csia Sándor dr. MÁJ 6-árvas

Felőlősségről gyakran beszélünk az életben és mégis nagyon kevesen vannak, akik valóban felelős életet élnek, akik átérzik a felelősséget minden cselekedetükért, minden szavukért. Illetve ilyen ember nincs is, de olyan is igen kevés van, aki erre valamennyire komolyan is törekszik.

A felelősség szó már maga megmutatja, hogy miről van szó. Felelni kell azért, amit teszünk, vagy amit mondunk. Isten előtt felelni kell azonban azért is, amit gondolunk. (Ezen a földön a gondolatokra minden este azt mondják, hogy azok "vámmentesek".) Felelni kell akkor, ha felelősségre vannak bennünk. Ennek a felelősségre vonásnak azonban tulajdonképpen általánosan meg kellene történnie a lelkiismeretünk részéről. Ez pedig Istennek belénk helyezett szava, tehát akkor is tulajdonképpen Istennek felelnünk, ha lelkiismeretünknek felelnünk.

Persze a lelkiismeret szava nem mindenkinél egyformán érthető és hangos. A lelkiismeret el lehet durvítani. Lehet viszont, hogy valakinek nagyon finom a lelkiismerete és már olyankor is megszólal, amikor a másik még alszik és legfeljebb horkolásával ad magáról életjelet. Ezt a horkolást azonban rendszerint nem ó hallja, hanem azok, akik látják, hogy ó milyen lelkiismeretűnd, felelőtlenül cselekszik és beszél.

A felelősség bizonyos rokonságban van a beszámíthatósággal is. A beszámíthatóságnak pedig két alapfeltétele van: az egyik a megkülönböztelési képesség, a másik az elhatározási képesség. Még kell tudnunk különböztetni: jót a rossztól, helyest a helytelenitől. Aki ezt nem tudja megtenni, az nem beszámítható és ez ennél fogva felelősségre sem vonható. A beszámíthatósághoz szükséges az elhatározás képesség is: hogyha egyszer felismerjük a jót, akkor azt követni is tudjuk. Ez a szabadakaratlan van azután összefüggésben. Az ember akarat szabad, ezen nyugszik minden beszámíthatóság és felelősség. De az erendőtől bűn, vagyis a bűnre való velünk született hajlamosság ezt a szabadakaratot bizonyos fokig korlátozza. A bűnös hajlam nem min-

denkinél egyforma erős. Így azután a beszámíthatóság fokában is vannak különbségek. Vannak azután beszámíthatóságot kizáró okok: öntudatlan állapot, elme-zavar stb.

A felelősség azonban bizonyos tekintetben túl megy a beszámíthatóságon. Aki felelős tetteiért és szavaiért, az kell, hogy teljes mértékben ismerje tetteinek és szavainak súlyát és következményeit is. Egy kezdetleges példát említhetünk. Turisták hosszú sora kapaszkodik felülé egy keskeny hegyi ösvényen, mely nagyon meredekén tart felé. Az előlmenők egyike megrug egy követ. Ez a kő mindig nagyobb és nagyobb ugrásokkal balad letéle és a hátul jövők között valaki olyan részlen és úgy üt meg, hogy akár mindjárt bele is hal. Aki ilyen után megy felé, annak tudnia kell az, hogy milyen következménye van annak, ha ő egy követ minden rossz szándék nélkül, sőt akaratlanul megrug.

Egy gépkocsivezető gazdája utasítására megáll egy vendéglő előtt. A gazda bemegy és hűtőtől vagy melegítőtől szeszesitalt fogyaszt. Esetleg a gazda buzdítására, vagy legalább is tudtával (vannak ilyen ostoba emberek), esetleg tudta nélkül vagy éppen titelme ellenére a gépkocsivezető is szeszes italt iszik. Ennek következtében elvesztí érzékszervei kifogástalan használhatóságát, csökken ébersége meglassubodik gondolkodása és elhatározási képessége, bizonytalanabb lesznek mozdulatai, esetleg kétlós látás lép fel nála (a szemlőzomnak alkohollmérgezés következtében beálló bűnűlása) és veszedelmebe viszi a rábízott gépkocsit, gazdáját, az uton járókat-kelőket, a vele egyirányban vagy szembe jövő többi járműveket. A szeszes italt elfogyasztásoknál kellett volna éreznie tetteinek minden következményét a felelősséget.

Elsősorban természetesen saját életemért vagyok felelős. Azt az életet, amit Isten ajándékképpen kaptam születem után, fölhasználatom megamra és másokra nézve, hasznosnak és károsnak, gyűlöndösölhetem sokak javára, vagy eltűközölhatom. Erről most bővebben nem akarunk beszélni. Talán egy másik alkalommal

Felelősök vagyunk azonban a belőlünk másokra kiáradó hatásokért is. Szavainkkal, tetteinkkel, példaadásunkkal az embereket vagy vonzzuk vagy taszítjuk, vagy emeljük vagy süllyesztjük, vagy meglítjük vagy megfagyasztjuk, vagy építjük vagy romboljuk. Mindezért felelős vagyunk.

Felelős az iskolás gyermek azért, hogy hogyan végzi az iskoláját. Ilyenkor külön kell a gyereket felelősségre nevelni, mert ebben a zsenyekorban, mint minden a felelősségerzést is fejlődésének kezdetén van. Vannak szorgalmas, kötelességstudó gyerekek, akiket buzdítani sem kell, viszont vannak olyanok, akik talán még akkor sem tesznek elég iskolai kötelességeiknek, ha korbáccsal állnak mögöttük.

Felelősök vagyunk gyermekeink létrehozaláért. Az Isten adja ugyan a gyermekeket, de bennünket eszközökként felhasznál erre. Mindenekelőtt gyermekünknek nevet kell adni, mert különben egész életükre rendkívül szerencsétlenül tesszük őket. Azután gondoskodni kell eltarításukról mindaddig, amíg ők maguk képesek erre. Gondoskodni kell felnevelésükről, vagyis testi és lelki képességük kifejlesztéséről, legkülönösebben jellemük fejlődéséről, aminél első sorban saját életünk példájára lesz a legfontosabb tényező.

Felelősök vagyunk például cselekedjéért. Na ezt azután igen kevesen érzik át. Felelős vagyok azért, hogy gondoskodjam kellő idővel és megfelelő helyen való pihenéséről, egészséges és erőteljes táplálkozásáról. Tartozom neki azzal, hogy szórakozásra és nemese dolgokkal való foglalkozásra is adjak neki időt, hogy szórakozása testére, lelkére jó hatással legyen. Arról nem be-

szélek, hogy az a cseléd, akit rossz befolyásúktól megovunk, mennyivel hasznosabb számunkra — a tényleket nem ebből a szempontból kell csinálnunk, hanem mert felelőséget érezünk cselédünk életéért.

Felelősök vagyunk a hitványság körében végzett munkáért. Ugy kell azt elvégezniük, hogy munkaadónknak az érdekeltelemünkön. Ugyanakkor a lehető legjobban ki kell elégíteni azokat az Gyteleteket, akikkel sorunk összehoz. Ugy kell ellátnunk ezután kötelességeinket, hogy jó hírnevünk gyarapodjék, jó előmenetelünk legyen és ily módon családunk is boldoguljon.

Felelősök vagyunk az alánk beosztottakért. Gyűvelünk kell arra, hogy kötelességeiket hiven teljesítsék. Hogy tehát felelőséggel átértsék. Gondoskodnunk kell hűségük esetén előmenetelükről. Az ók és családjuk jólétiért stb. szintén felelősök vagyunk.

Alattalban kinek vagyunk felelősök? Mindenekelőtt az Istenről, erre rendelt földi közegeknek: szülőknek, tanítóknak, hitvallási előjáróknak, családunknak. Azután felelősök vagyunk intézményeknek és közéletieknek: vállalatunknak, közösgűnknek vagy városunknak, egyházunknak, hazánk és az egész emberiségnek.

De mindenek fölött felelősök vagyunk Istennek, aki nemcsak tetteinket látja és szavainkat hallja, hanem gondolatainkba is belát, még mielőtt azokat elgondolnánk. A kötelességteljesítés terén mindenkit becaphatunk ezen a földön, a felelőség alól mindenkit szemben kibújhatunk, csak egyedül Istennek szemben nem tehetjük ezt meg. Éppen azért éljük így le életünket, hogy az a mi tudatunk szerint is nyílt könyv legyen Isten előtt, melynek minden lapját, minden szavát és minden betűjét nyugodtan megmutathassuk neki. Ez felelős élet.

Felelős vagy-e vagy felelőtlen elem!

A helyi MÉP vezetők mentik át magukat

Átlapoztuk a MÉP legutóbbi érteztőjét, a vasemgyel részeket. Megdöbbenve olvastuk egyará helyi szervezetről, hogy a vezető "Gömbös Gyula programjával vállalják el a megbízatásukat." És boldogok, hogy végre feljött az ideje a program meg-

valósításának.

Hát nem szenzációs ez? Így kell jó képet vágni az új helyzethez. Így kell megpróbálni átmenteni magukat a régi jelző értelmeiben, mely így hangzott: van-e olyan rendszer, amilyent mi ki nem szolgálunk?

Mi volt az oka?

Tögyezetük az örségváltáshoz.

!) Az új kormányzat megkötötte a régi romlott világ alaktartását. Ennek első lépése lesz a magyar élet záradékának, ami részben már folyik, részben pedig egyre jobban meggyomlál az állam. A következő lépés volt egy sorozat baloldali lépések a befizetés, azok kivételével több mint száz más lépés, ami tekintettel a bátorurak kérelmére, a nagyoktatás papírhatáryra, bizonyos tekintetben indokolt. Közben tovább folyt az élet más vonalain is az örségváltás. A rádiónál, a színház és a film-életben is. Egyedül az a lépésnek nagy részének a leváltása is megtörtént. A mai kormányzatnak azonban éppen a közigazgatásban és a politikai életben a legnehezebb helyzetbe, mert itt sem elég más embereket állítani az eddigiek helyére, hanem *különbő lelkiségűeket* kell odaállítani minden pozícióra. Így az a lépésnél, jobbról, jelezni, banktagokról, vagy akármi más.

Azok, akik azt hitték, sohasem jön el a várvárt fordulat is így el sem tudták képzelni, hogy állásukból egy szép napon elvontatásuk kaptak, méltatlankodva lazának a mai kormányzat tisztogatás ellen s keressék az okot, hogy tulajdonképpen miért is kellett változniuk. Van közöttük olyan is, aki elég óta halogtatja, hogy akkor megyek nyugdíjba, amikor megkötök nyugdíjba, a községek és helyi intézmények helyett csak a nyugdíjállományommal traktálják, de azért csak nem ment nyugdíjba s most, hogy nyugdíjba lettek, méltatlankodik, sir, lékd, keres az okot, miért is kellett átadnia a hivatalát, miért nem lehetett még legalább addig állásában, amíg egy hátszó osztályal előbbre

Sok ember gyengeség kerli most feleslre, sok mindent hiba, sőt gazag kerli napvilágra. A titek most később, a lepel most hullik sok külsőit „Nagyagról”. Most keressék az okot, hol is hibázták el, helyesebben hol is hibáztak el a rendezés? Természetesen nem az ő rendezésekre érték ezt, hanem a mai rendezés. Nem magukban keressék a hibát, hanem a mai kormányzatban, melyet bőher kormányzatnak nevezzen éppen az a kikk, mely az előző rendezés korrumpciójából, urambályságból és bagyoboss politikájából táplálkozott, uralkodott s minden meg maradt úgy, mintha legalább is széké lennének.

Ha mi is megkeressük az okot, amért a most folyó örségváltásnak el kellett következnie, akkor bizonyos kószlet és közigazgatási típusokat találunk. Azt kell megmondanunk ezek alapján, hogy nemcsak egyes bűnök mozdultak okot az örségváltásra, hanem vannak olyan típusok, akik egyszerűen nem kívánatosak a közigazgatásban és a politikában, mert károsossá váltak a nemzet számára. Nézzük ezeket a típusokat közelebből.

Miért keressék a hibát is, aki most „nyugdíjra” átesett kezdhet a mai kormányzat megtró jóindulatából kifolyva, miat nyugdíjavonulni tisztviselő, miat rendezésben keresi a hibát magy helyett? Miért hivalkodik arra,

hogy ennyi, meg ennyi évtizedig dolgozott „becsületesen”, „bucéggal” az állam szolgálatában, hováolt ha jól megérdemelt, sem a hűségét, sem a becsületét a szó közhied értelmeiben nem találhatjuk meg.

Mert a közéleti embernek, tisztviselőnek, politikusnak tudnia kell, hogy nem a köz van őrelete, hanem ő van a közért. S ó akkor becsületes, ha szolgálatát így fogja fel, pontosan megismerve a hivatalba, rendelkezésére áll a felelőnek, akik felkeresik ügyes-bajos dolgaikkal, ha tud segíteni rajtuk, ha nem. Mégba nem, akkor is tisztoségesen beszél velük, legalább szöbél tanácsot ad nekik, nem durván, nem káromkodva, nem órákosszat várata öket. Volt egy típus a közigazgatásban, mely a „Falu győzjék” korabeli felfogásnak megfelelt az hitte joga van bebitni a jarkas legfőbbalibb falujából is a parasztot reggel 8 órára a megvétel rakoztatni délután kettőig, sőt egyszerűen nem fogadni azon a címen, hogy nem ér rá. Hány embert ismerünk, akik poljára bement a közigazgatási székelybe a dolgyaggyeztetlen ment haza, mert egyik-másik tisztviselő elterelődte a szolgálat elzárásával: azért vagyok, hogy szolgáljak, s nem azért, hogy uralkodjak. Rökököl a tétel nélkül nem lehet sem becsületesen, sem hűségesen szolgálni.

Azt sem veszi észre a típus, hogy itt nem arról van szó, hogy hol, mikor s hogyan változott, meg nyilatkozott, mert ha az egész embert nézzük azt látjuk, hogy képtelen volt alapján véve bármilyen ügynek az ellátására. Egyszerűen tehetetlen volt, őtperces ügyeket órákig tar-

tasított, s a legtróább esetben intézte el, ha valakinek 3 percnyi dolga volt vele, egy óránál előbb nem szabadult ki a hivatalából, hacsak nem úgy rugta ki. Réme volt a közönségek, réme volt a hivatalnak, tehetelenségét káromkodással palástolta, idegességel, órákig tartó telefonálással, ez a típus toporzékolt, ha nem kapcsolták a fenyvekezőt: hogy bejelöl a telefonba. Dálelőt 11 órára ment be a hivatalba, elsőelőkörök még dolgozott le nem függönyözött ablaknál, hadd lássa a közönség, mennyit dolgozik. Ó. Arról fogalma sem volt, hogy racionálisan is lehet elláténi ügyeket. Ez a típus panaszolja fel, hogy napi 10 órá is dolgozott, ami igaz lehet, de tudni kell, hogy azt a munkát más, rátermettel munkaerő 3 óra alatt jobban elvégezte volna. Ha ő racionális volt, az azt jelentette, hogy a kérdés megoldását elvárta, polja, vagy kirúgta az áldozatot. Mert ennek a típusnak épúgy megvannak az áldozatai, miat a többinek.

Itt tehát nem azt kell keresni, hogy jobboldali érzelmű volt-e az illető, vagy baloldali. Mert ha jobboldali emberrel beszélt nyilván jobboldali volt, ha baloldallal, nyilván baloldali. Az itt a lényeg, hogy ez a típus, mint típus, nem alkalmas a közigazgatásra. Mert ha ő baloldali voltis, még mindig lehetett volna a szolgálatban becsületes, a fentiek értelmében szolgálatkés, előzékeny s éppen a magasabb lelki értékek bírókban „legyetemes tartó”. De aki mindekre képtelen: mégba jobboldali el is kell tűnnie a magyar életből, a vesztő postóknál. Kár a hárságotól tehát, hogy jobboldali érzelméről bizonyítványokat kunyeráljon.

S hogy tündöben van ez a típus, annak csak örülniök éppen a mai rendezés feljöttéből.

Néhány szó a Habsburgokról és propagandájukról

Az „Ország” című napilap jelezte: — A hazai propaganda — Bűnök, amiket a magyarorsz nem feledhet el. (II. közlemény.)

Akárhonnán nézzük is őket, csak határos németeket, örülhögnek bátoros intézkedéseket tapasztalunk. Vagy nagytöku tehetelenség, nemcsak a magyarországi soronak előbbrevalóban, de még saját hazájukban tekintve is. Mesternékek el kellett kergetni, Rudóthék el kellett mondani, munkáltsónban az utolsó Ferdinándok is.

I. Lipót, akire csak stókiat tud gondolni a magyar, felekezett különben nélkül, ha csak-ugyan magyar, egészen beteg és vallásig is terhelte volt. (Ő alista fölöttük verbe a Wessely-felvetés megvitteését, Thököly felkelését, hurcolták el gállyákra a protesztáns prédikátorokat és tanítókat, s poszonyi és eperjesi vértörvényeket alatta működtött. Rákóczi az ő és tanácsosa magyarországi politikája indította felkelésre, nem bírva tovább nézni sajátja mérhetőden szenvedését!)

De ha a spanyol ágát nézzük is ennek a családnak, ott is az ún.-é közsévségek (állam és nepellenes) terhelőknek egészen so-

rát látjuk. Az ő minden haladás-éi és úrelmeségtől mentes politikájuk totta letetvé az inkvizíció újabb felvirágzását, árulának szétszerelésbe pusztulását, a spanyol népnek a bazon szövetségére szölyesített, mely alól végül is a bolsevizmusban kellett a lefojtott népi erőket kilétrökölti.

Ide vezetett a Habsburgok politikája saját hazájukban is, ugyan mit remélhettek tőlük azok az országok, amiket ők állítólag úgy szerettek köztük Magyarország is? Erre csak egyetlen egy mondatban lehet válaszolni: *semmi jól!*

S ezt tudják az osztrákok is, még az Amerikában élők is, és küzdenek is egy Habsburg Ausztriának még a gondolata ellen is. A magyarság erről az Ország című lapból is meggyőződhetik. De el sem lehet képzelni, hogy egy nép, mely ebben a mai világ-egésében egyre kovácsolódik többi német ággal, botor módon elhigglye, hogy Szallai, Churchill és Roosevelt azért harcol, hogy egy trónkövetelő trónra segítse-

TRÓDYÁN

Férfi lélek — Női lélek

Dr. Völgyesi Ferenc feltűnően kelte tudományos műve a közönség számára.

I.—II. kötet. Második kiadás.

Már a legregébb kinnl, übeli, perza stb. bölcseletben, ill. világszemléletben is előkelő hely jutott annak az óregi fellélemzetnek, hogy mindennek, ami természetben taláható, csakis miat egymás ellentété, egyben kifejezőitje van létjogosultsága, csakis így állhat meg és maradh fenn. — Az egyik lag a yang, az örök megtermekeenyítő, elhárító, befolyásoló (aktív); a másik oldalon a jin, az örök megtermekeenyülő, alárendelő, befogadó (passzív) lényeg alapján teljesült hivatását.

Azokat az ellentétpárokat, egybetarozó ellentéteket, melyek csakis így, miat egymás kifejezőitjé tudnak fennállni és fennmaradni, nevezte a kínai bölcselet yang-jin-nek, a übeli yabum-nak és a japán yo-in-nek. Ilyen örök ellentétpár: pl. Nap és a Hold, Eg és a Póld, a világség és a sötétség, a kemény és a lágy, a hideg és meleg stb. és a fejlődés végso fokán a férfi és a nő.

Keleten mintegy négyezer évré visszamenőben találhatuk törvésvetést, faragott és írott kifejezési formákat, amelyek mind es emberben, mind a természetben a yang-jin elvet szimbolizálják.

Völgyesi dr. hatalmas és utóré munkára vállalkozott, amikor ki-terjedt szakirodalmi munkássága elődd legáltalmasabb alkotmákként orvosi szempontból első ízben ismereti a magyar szakirodalomban az egész világúmindenségben feltalálható örök kéntéműség: a yang-jin, a „világörvelem” bölcseletét és évezredekre visszatekinlő művészetit alkotását.

Gyakorlati szempontból is kézagpóltó ez a mű, amennyiben egészen újszerű karakterológiát ill. tipológiát állít fel a lelki-neműség és ennek lérmévil alapján.

Külön kell megemlítenünk e kéntéműsés mű egyedülálló képességéről. Nyolc egészoldalas, részben határozatnyomású képűba a keleti yang-jin ábrázolóörve-szetnek legreprezentatívabb s maritmasabb alkotmáit mutatja be; 112 műfelfelték oldalon elhelyezett 366 fényképlüstrációja és keréken 100 szövegközötti ábrája nagyobb részben ugyan-csak Kelet idevágó képműntvé-szeti alkotmáit ismereti, míg mások jelentős hányada az európai karakterológiát és tipológiát irányoknak a mozgóben bővege-sen tárgyalt párhuzamba, ill. szembeállításúshoz szöglátta a kérdés megterését és az abban való elmélyülést nagyben elősegíté képanyagot.

Es első kiadás 3 hét alatt fo-gyott el! (Vörösváry kiadás)

Olvasd Terjeszd

a Cselekményi Hírnapot!

sen. Irtozasok elofogolnának kell ott lakoznia, ahol Ilyet meg csak ki is tudtak gondolni. Hiszen meg a megievő királyokat is nyugdíjba helyezték, példa rá az olasz király család tragédiája. Illetve bűnhődés. Csak korlátolt ember tudja elhinni, hogy a mai világéges kicik trónkövetelők érdekében folyik! Az, hogy amerikai elnök és felesége titk fogad, éppen nem jelent semmit. Fogadták ok már sok bukott királynak és politikai nagyságnak a hódatál, elvégre azért is vannak többek között, hogy fogadják azokat, akik alamicznérről könyörögnek náuk, vagy trónoktat kunyerálnak. De a magyarság ne engedje megtévesztelni magát. Akik itt a Habsgurkok akarták visszahozni, azok vagy a magyarság ellenesek, s akkor le velük, vagy tájékozatlan és korlátolt emberek, akkor pedig félre ve-

lők. Nincs értelme a további népbújtásnak. A magyarságnak nem királyok kellene, hanem reformok, becstelések magyar élet kell.

„Asszidók fel a királyokat!” — írta Petőfi Sándor.

— Ez a vers pedig éppen a Habsgurkokkal kapcsolatban született meg. S hogy Petőfi megírta, nagy oka volt rá. S ez ok előtt mi is meghajolunk, akik mások, mint magyarok nem lehetünk. A történelem utja nem vezet vissza-fél. Korhadat intézményeket, mint amilyen a királyság is, nem lehet visszahozni, mert az mindig öngyilkosság. Mussolini példájára a legjobbabb bizonyíték rá. Németország és Magyarország nagyon jól teszi, amikor ennek az elfajzott családnak még a házájába való hazatérését is megtiltja.

Ujjáépülő ország

(Finnországi tapasztalatok.)

Írta: Rácz István

„Puukaaun — igaz”, ez a jelző, mert az finn autóbiliaták között a fogaz segítségével sikerült megoldani, hogy a vidéki autóbuzs és teherautó forgalmat, amely pedig a nagykerjeledés, de ritka vasúthálózatú Szoómában még talán a vasutat is fontosabb, sikerült továbbra is fenntartani.

A benzinhiány okozta, hogy a kerékpározás is hatalmas felüldült. A busok nem városiok emberek s aki csak teher, szívesebben lakik vidéken. Minden jobbomó embernek van világya valahol a város környékén, de nyáron a szegényebb munkásokban is kiköltözik azokba a szellős, csendes faasztalokba amik egyszerűen tarkállanak a Helsinki körülvevő erők lombjai alatt. Azelőtt pompás és olcsó városi autóbuzsok bonyolították le a forgalmat a nyaralók és a város között, azonban ma a helyi autóbuzszorgalmat beszüntették és így kénytelen biciklire ülni nemcsak a munkásokban, hanem a gyárigazgató úr is, aki azelőtt saját kocsiján rohogott be a városba, mivel autójához nem kap beírni a „gazdanyesztőt” sem oly könnyű szerezni, mivel az elsősorban a teherautók számára készült. Jól emlékszem egyik ismerősem, egy nagyvállalat igazgató kétségbeesett arcára, midőn behozták a benzinhiányt rendeletet. Hogy fog ő most bejárni az irodába, hiszen a lakása kinn van, nyolc kilométerre a városától, melyben benn az erdőben! Nos a minap újból összeadtunk az utcán: a forgalmi akadót éppen prostra állította a lámpát s mi egyszerűen szálltunk le a biciklinkről.

— Nos, igazgató úr te — ka-csinoltam kerékpárja felé.
— Igen én is! Pompás dolog egy ilyen kerékpár! — felelte s míg együtt karikáztunk tovább a hosszú Turundén, elismélte, hogy egyszer hazafele tartván észre akadt a vállalat kftünlőjével és kegyetlen kerékpáros versenyi rendeztek a városban át.
— Megyortem! — mondotta búzánk az igazgató úr. — Igaz, amikor hazatértem, a feleségem apyba akart dugni úgy át voltam izdava.

Ellismeréssel néztem föl rá, mert az igazgató úr egyike a legkövérebb embereknek a finn fővárosban. Hja de a sportzenvedély!

A kikötők is egészen más képet mutatnak ma a szűkös, szomordítóknak. Nemcsak a nagy amerikai teherhajók, a norvég, holland, görög, spanyol s még ki tudja, milyen nemzetiségű gőzcsónok nem zavarják a vizet, de hiányzik az a sok kisebb-nagyobb motorcsónok is, melyek azelőtt a szigetek a város közötti forgalmat lebonyolították. A finn partok mentén ezer meg ezer vadregényes, sziklás, erdősziget emelkedik ki a tengerből és a finn ember épp oly természetességgel mondja: „Van három sz-

igetem”, mint tesszem fel nálunk egy földirtók: „Van három tanyám”. Ma a part országban mind dögölt halak égnak ferdított hasal hevernek a motorosok: helyettük azonban sokasban látott számban benzineznek a kisebb-nagyobb vitorlások. Azelőtt a porvot, lovast, hamlat halászárkák is enyhén pöffög motorral szeltek a vizet, most azonban felvonják méla vitorláikat és szeliden, hangtalanul lobognak el a kéklő vizet fölött.

„Egy talpalatny föld se maradjon megműveletlen!” — adták ki Finnországban a jelezőt, s ehelyett a hó elkarodott. S ezt is komolyan veszik ám, oly komolyan, hogy még a város partokba is krumpit állítottak oda, ahol tavaly tulipán virult. Mindenki kaphat a városból egy-egy ágyást és természetbe rajta tartozása szerint babot, borot, sárgarépát. Az iskolák, sőt még az egyetemek is kérészköznök: professzorok, dooanek, lektorok együtt állították a krumpit diáklakkal s azóta is a tudomány emberelhes méltó pedantáiról Apóliák, öntözgeuk szenge palántákat. A minap kinn jártam Munkinleini villanygyedében: a csinos, modern lamellaszak között is apró parcellákra volt osztva a hajdan virágos pánt és este minden lakó viszekannát ragadva öntözgette saját kertekéjét. Mint megtudtam, a hazaút vetkezett veszőleg minden lakónak kintal egy parcellát; meghaló volt nézti, hogy nagyalmazott azimlanlansággal: seregek ha-reakodók és csinos hantakun tárosnók mily gyermekes örömmel gyomlolták a gaxt a már fejbe boruló saláta mellől a mely sánda iriggyelleg néztek át a szomszéd ügyesére, ha annál a borot néhány centivel magasabbra nőtt, mint náuk.

(Folytatjuk)

Női szemmel

Az utóbbi időben a lap elég tág teret adott a mai magyar nőről szóló okléle és sokoldalú probléma fejtegetésére. Mindezt fog férfiak tárgyalogya, igaz, őszinte véleményével, tapasztalataival olvastuk.

Szeretném, ha ezt a kérdést egész röviden, csak a magam módján, női szemmel is megnéznék egy kicsit. Gondolom, bizonyára azt véltek egyesek, fenn kijelentésem után, hogy a női nem védelmére szállok ki rá. Gyűlöltán nem.

Tudom azt, hogy ami a lap hasábjaira elhangzott általánososságban, mint véleményem a magyar nőről, az sajnos, tény és valóság. Lányaink, asszonyaink nagy része a legjobb esetben megérdemli a szigorú kritikát. Isentől rendelt női hivatás-tudat hiányában éppen ellenkezőleg gondolkodnak, cselekednek, élnek, mint ahogy azt női műveltség kívánatos tenné. Ez a ferde lélek beállítottja különösen a mosti és a saját erőköstelen zsidó határidnek köszönhető. Amit a mozgásvázson eléjük várásol, amit a képes újságok szemük elé tárnak, azt fogadják el elemek és valóágának. Azt akarják megvalósítani saját egyéni életükben is. Nem érzik a lélekmérgésé keserű ízőt.

„Jgy gondolják”, az elegancia feltétele az csokálló ruza az ajtukon, vérrőre lakk a körmeid, a tikédek beállított manny az: A ruha a legjobb divatból, a legjobb kiállítás készüljön, mert ezek hi nem érdemes az utóára sem.

Kétségbeesőt, szomordó lány, hogy a világegyes ördögcsésében is meg egek a po mák tikik meg ledányaink, nyaink nagy részének életét. Ezek tartják lenyigözve, szombélyözve őket, mint rabot a tikélek.

Hova jutunk így? Könyvtől tomlal már a harc. Az utórok szinte már ide a magyar életek válnak adivat, ennek a szörnyű harcnak meg-szemesedett lelismehatiban rongy az, aki esetleg öt perccel előbb az övövényben is pederes dobogást használja. Elmúlt az emberélet, lehall, mint a szárnyaszeggett pille. Hát ezért éltek? Ez az élet meggye velük tovább a másk világba?

Nehéz gyitör, fájdalmas kérdések ezek.

Törleményünk szerint a magyar nők eszénel tragikus fordulópontján mindig megtalálunk odig az erőseiket, magyar asszonyt.

Megtaláljuk-e vajlon ma? Vagy sirtuk romlásunk felett s jövője a mindát elsőpöró vihar?

Ha csak eddig tartana a magyar nő problémája, akkor bizony várhatnánk a mindéni elsőpöró vihar! De itt még hála lészen nincs vége a kérdés vizsgálásának.

Igenis állítom, hogy van más élete és célja is a magyar nők egy kis hányadának. Vannak még hűségese feleségek, akik ott állnak férjük gondoktól agyngyótört életében megvédők, vannak, akik nem hirtik az egyve és az egyve nemelőtől mérget maguk körül, hanem letes adivat óravve gyermekaikban, nevelik őket istennek és házának. Vannak, akik zöngölőds, sokmó nélküli vállalkások sok-sok nagy közöm a háború háztartásvadász népből, vannak, akiknek lelőházi nem törőlie ki a modern nyugati szemléli világ által hozott évszáz megnevezésű férje az utó-as. Vannak, akik tudak hátr, hús titkát nevelni, katonákat adni a háznak. Eszre a magyar nem nyokra szeretésen kényvelni kintelikeket, lássak meg in haa meghajolt, meggyötört, repedezett bört, dugos kál, és adjukt értek máss-megy hált a magyarok léteának, meg-

ezekbe bevezetik el, léleked, dohog az ország szíve. Ott áll ma a nővére, hogy kényes levezni meggyötört, repedezett bört, dugos kál, és adjukt értek máss-megy hált a magyarok léteának, meg-

...ant... rugodók... erősebben a ma... jgyogóbb a hit... imádsága... forróbb a szeretete.

„Igye néveltem magyar asszony éneket ki is konosták. Ennek ki kell nyitni jobban a j...

magyar nő és a j... hős, magyar asszony kö... tékre nézve. Igyekszem... ma... den magyar lányunk, a... úgy élni, így cselekedni, d... nít és imádkozni, hogy nem... a népnék élve kerüljön ki... a véres tavaszból.

Sincedent, helyes példamutató életet állal, lányaink szeme a megnyltik a nemes értelemben vett szűb élet felé, amelynek örökös kísérője válik a szeretet, a család, a közösség iránt; lemondás, öntelődés, önmegtagadás, először a szűb hában, majd pedig a magunkra tnik hely mellett.

Hallottam sok megnyilatkozást fiatal lányokról, akik erre az utó-aszeretnek beállítani életüket. Nem könnyű célkitűzés, egy egész életre az áldozatvállalás. De van a női lélekben isentől kapott, drága ajándék, a hit, a szeretet, ami mindig erőt tud adni, a megfáradt kénybe, mosolyt a meggyötört arcra, szomogy, bátorító szót, az ellgyakulásban.

Bár a magyar nő átküzdene magát a mai világegyésben egy tisztó lelki hátrón, s ennek áldását élveztesse a családok és egész egyetemes magyar nép-

„A józseffalvi piében Sárvárot”

Ezen címen jelent meg egy emlékfűzet Kál Rézszó tollából. Dr. Németh Sándor bírójózseffalvi piében sárvári közigazgatási feladatokat végzett idejében az ő személyes feljegyzéseinek és a szerző igen tanulságos mindenki számára. Az írásos művet a 150 P. Kapható a könyvkereskedésekben.

Lelkészerkezlet Boban

A kemencsallai evangélikus egyházközség lelkészgyűlése apr. 25-én Garam Zoltán lelkész meghívására a bobai gyülekezetben tartotta rendes havi lelkésztalálkozását. Az értekezlet 18 órákor gyűlésezett lelkészi találkozóként, amelyen 14 helyi lelkész és egyházi munkatárs volt jelen. Az értekezletet az előző találkozó óta lelkész hiányában Horváth Sándor ny. várpalotai, Hubert István csögei, valamint Mórocz Sándor Budapesti vallásintézet-lelkész, majd az értekezleten a lelkészhiány pótlásáért intézkedő és a jelenlévők. A bobai lelkészek és gyülekezetek végül a testvéri találkozás áldásával megkezdik a délutáni vonatkozó gyülekezéseiket.

Bölcsődtől a koporsóig

Cellödömölk
 Születés: Döbröntei József és Német Irén házasságából leány. Szalai István és Szilasi Mária házasságából leány. Soós István és Sipos Irma házasságából leány. Pintér Imre és Koczor Mária házasságából leány. Deutsch Jenő és Breuer Ilona házasságából leány született.

Házasság: Somogyi Sándor és Kelemen Anna, Vass László és Egervégi Ilona, Nagy Lajos és Tarczai Irén házasságot kötöttek.

Kihirdetésre jelentkezett: Németh Pál Orbán Margittal.

Haldlóság: Karátz Mária 5 napos és Horváth Ferencné szül. Sohárr Terézia (Jánosheza) 29 éves korában halt meg.

Sárvár
 Születés: Kollmann Ferenc és Sipos Mária házasságából fiú, Huhog Elemér és Szilágyi Ilona házasságából leány, Szalay István és Rosala Mária házasságából leány, Bakos József és Desita Karolin házasságából fiú, Vámos Sándor és Kozonics Ilona házasságából fiú született.

Házasság: Beniczik János Vámos Erzsébettel, Horváth Ferenc Márk Margdolával, Lakatos Béla Csönka Annával kötött házasságot.

Haldlóság: Lang László 42 éves korában halt meg.

Olvasd!
 Terjeszd!
 a Cellödömölk Hirlapot!

HÍRLEK

— **Eljegyzés.** Hauser Magda okl. tanfőnök Ráhalálcsokról eljegyezte Jeney Ferenc győri m. kir. polgári iskolai tanár.

— **Esküvők.** Szabó Karolint f. hó 7-én d. n. 6 órákor vezeti el-törző a zálygóműről r. kat. plébánia templomban Horváth Deszda celdömölkői bókerekedők.

Orbán Margit m. kir. postaküldő (Sárvár) és Németh Pál m. kir. postamester (Hegyház) május hó 14-án déli 12 órákor tartják esküvőjüket a sárvári róm. kat. plébánia templomban.

— **Haldlóságok.** Özv. Zongor Lajosné és Nagy Terézia, néhai Zongor Lajos főbírótkor özvegye, rövid szenvedés után 65 éves korában április hó 30-án Nagyalományban elhunyt. Keden delültan temették nagy részvét mellet. Öt gyermeke, két testvére, veje és kiterjedt rokonsága gyászolja. — Schraz Zoltán, a kemencsallai evangélikus egyházmegezés tartozó puztaszent-lászlói egyházközség lelkésze f. hó 1-én hosszú és nehéz szenvedés után elhunyt. Temetése szordán délelőtti föld Sálárkányban. Nehéz betegség orvászói keresztfel hordozó felesége, kisleánya, elárvult. gyűlekezete és lelkész-társai gyászolja. — Lang László cukorgyári felügyelő Sárvárott 42 éves korában egészen váratlanul meghalt. Közegen temették el.

ELADÓ

1 db szürke órlásbelga a nyanyulót kislával.
 Cím: Gyulajmási gazdagság Oatiff asszonyra.

— Vasuti áthelyezés. A szombathelyi üzletvezető Páthi Antal napibéres szertárnokot a pápai vonalazterítől a cellödömölkői szerzházra helyezte át.

— **Szegédjegyző kirendelése.** Ellettő Odán pápai okl. jegyző a vármegyve alszámja a magyar-gonosz körjegyzőséghez helyezte ki segédjegyzőnek.

ALOM

de
VALO
 hogy egyetlen szarancsás állami sorsjeggyel megnyerheti az **50.000 pengős** jányereményt!
 Egész sorsjegy 4 P. fél 2 P.

— **D. Kapl Béla** püspök Vársárosmiskén. D. Kapl Béla, a dmanúlt év egyházköri püspöke az elmúlt szombat délelőtti Győrbeli Lukács István lelkész és dr. László Lajos főszolgabíró kíséretében látogatást tett a vásárosmiskai ev. Árvaházban. — **Hivatalátadás.** Dr. Simon Ferenc köcskei vezetőjegyző Vasvármegyve alszámja Ölbőre helyezte át. A hivatalát az elmúlt pénteken adta át helyettesének, dr. Horváth László segédjegyzőnek, dr. Helthéssy Jenő főszolgabíró és Görög Gyula vármegyvei számvevő jelenléteben.

Cellödömölkön,
 Nemesdömölkői uca 9. számú ház
lebotásra eladó
 Bővebbet a Griff szállodában.

— **Érettségi vizsgálatok a közzei Gyűrűz Ferenc ev. leánygimnáziumban. A közzei ev. leánygimnáziumban az érettségi vizsgálatok április hó 24 és 25-én voltak. A vizsgabiztos Molnár János celdömölkői ev. esperes volt, aki D. Kapl Béla püspököt helyettesítette.**

— **U. segédlélezt.** A cellödömölkői református egyházközségbe Mohács Imre vártaskethelyi segédlélezt. rendelte ki, György Elemér danuntul püspök, a tábori lelkész szolgálatot teljesítő Jakab Lajos református segédlélezt. helyett. Az év eleje óta ezideig Nádusdy Lajos püspök segédlélezt. látta el a lelki szolgálatokat a gyűlekezetben.

— **Közvető.** A celdömölkői evang. Négyzet ezutan mond köszönetet medzakkor, akik a baba vándor ketegye akciót adományokkal támogatták: Hajjas Dénesné, Gaál Sándorné, Ludván Sándorné, Szabó Jenőné, özv. Mörizs Károlyné, Kenesey Istvánné, Berencs Lajosné, Vadócz Jenőné, Talabér Sándorné, Németh Sándorné.

— **Felhívás a szülőköz.** Felhívja a közzei előjáróság az 1943 március 1-től 1944 február 29-ig született gyermekek szüleit, hogy május hó 8-án délután 2 órákor a községbe tanácsstermében tartandó himnológásra gyermekeiket kifogálatlan tiszta fehéreműben és jól megfürözöttve hozzák magukkal. Felhívja továbbá a községi előjáróság a lakosságot, hogy a 7. ébbe lépett gyermekeket és azokat a gyermekeket, akik eddig himn. ellen újráltova nem voltak, május hó 8-án délután 2 órákor a községbe tanácsstermében tartandó himnológásra újráltozásra kifogálatlan tiszta fehéreműben és jól megfürözöttve hozzák magukkal.

Kemencsallai magasián fekvő **720 öles ingatlan** jutalékomat eladom. — Ajánlatot „Közirő” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

— **Kerékpárolás Alcsőgőn.** Szombaton este Kiss Gyula alszámgi. tojásakereskedő néhány percre betért az egyik helybeli vendéglőbe s a vele lévő kerékpárt erre az időre a vendéglő olót őriztetlenül kint hagyta az utcán. A rövid néhány perc elég volt ahhoz, hogy a 300 pengő értékű kerékpárt valaki a vendéglő elő elemelje. Kiss Gyula feljelentéseire a csendőrség keresi a tolvajt.

Jellemző zsidó fenyegetések

As egyik taluban megkezdte a tanítókat egy asszony s a fülebe sügje nagy ütözökösöggel, hogy nem kell ám bántani a zsidókat, mert az leig zsidó... azt mondta, hogy nem akarta annyit elterenyos angol-amerikai katona száll le itt a taluba is, hogy elöbütött az eget. — As asszonyka mindezt jóindulatulag ajánlotta a tanító új figyelmezt. aki azonban nem maradt rest s alaposan felvilágosította a gyáva leiket az igazságról.

Ehelyen is felbujtak a vidéki tanítókat és más olváolnkat is, hogy minden ilyen zsidó, vagy zsidó szemlélt nyilatkozást közzöljenek velünk. Jó tudni, milyen likből milven szent fűj.

— **Mamutcsontok Sármeleken.** Sármelekk zalamegyei közzei határában utéfélek közben mamutcsontokat találtak. A leletek átadták a Balatoni Múzeumnak.

— **Tisztogató razzliák Mura-közben.** Alsómuraköz (északi részében) a csendőrség és a honvédelmiaköz bevonásával nagy szabású tisztogató munka folyt a kommunista és partizan elemek felgöngyöltésére. Eddig négyet sikerült agyonlőni, egyet súlyosan megbesseitettek, négyet peddig Csáktornyára szállították.

Kereskedelmi közzei iskolát végzett fiatalaim állást keres. — Bővebb felvilágosítással Tóth Károly könyvkereskedő szolgálat. Sárvár.

— **Betörték Vöndökön** — de hamar elfoglalt őket. Magyar Gyula 20 éves magyarról (Győr vármegyve (aszalonség és Jankovits 18 éves) bobai (Somogy vármegyve) napzásamos pénteken délelőtti csavargós közben kéregetve járták be Vöndök közzei utcáit így kerültek el Wexel Jenő földműves lakóházához. ahol történelesen senkicem tartózkodott odahaza, mert az egész háznépe kint a mezőn foglalatoskodott. Ezt a ritka alkalmat kihasználva, a két csavargó udvar felől benyomta az egyik ablakot s azon keresztül bemászott a lakásba, ahonnan két öltönyű férfi rubát, egy pár felcipőt, továbbá ingeket, alsónadrágokat, harisnyákat és keztyűt loptak, összesen 2000 pengő értékben. A két jobarárt azonban nem jutott megszerezni a lopott portékát, mert Wexel Jenőék kisvártatva hazakerültek a mezőről a amint a betörés felledezték, nyomban értesítettek az éppen Vöndökön tartózkodó csendőrfőrajrt, amely kerékpáron egy-kettőre utolérté és letartóztatta a szomszédos Kenyeri közzei felé igyekvő betörőket, akik már a szombathelyi kir. ügyészség fogházában várják további korsukat.

CELLÖDÖMÖLKÉI HÍRLAP
 A Töröl Székeség Kemencsallai...
 Főszerkesztő: Tóth Károly